

oraz Wojskowej Służby Wojsk
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAL
Generał Marii Wittek

NOWAK Marianna
zam. Stefaniak

BCH
Zielony Krzyż
Olga Edyta
Obwód Skierniewice

4935/KSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

NOWAK Marianna

zaw. Stefaniak

I./1. Relacja *vk-2, s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację *vk-2, s. 1-2*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie *vkopia, zob. pkt. II s. 1*

I/1 Relacje

- wywiad z Barbarą Panak, córką Avelii Zielińskiej (BCH) przeprowadzony przez Agnieszkę Turzywek-Warszewską, Lipce Reymontowskie 2019r., mps, kopia, k. 1. s. 1
- wspomnienie Stefana Kuczkowskiego - szefa gospodarczo-finansowego BCH, przekazane fundacji przez Barbarą Panak, [b.d.], rkps, kopia, k. 1. s. 2

1/1/1

Wywiad z Barbarą Panak, córką Aurelii Zielińskiej, przeprowadzony przez Agnieszkę Łuczywek – Warszawską w Lipcach Reymontowskich dnia 28.04.2019 r. nt. Batalionów Chłopskich w Lipcach Reymontowskich i Zielonego Krzyża

Organizatorką Zielonego Krzyża w Lipcach Reymontowskich była Zofia Kwaśniewska (nauczycielka, powiatowa przewodnicząca Ludowego Związku Kobiet).

Zielony Krzyż Lipce

Przełożona grupy: Kazimiera Gabryszewska (siostra Henryka Szychowska) z domu Szychowska

Członkinie:

- ✓1. Aurelia Zielińska z d. Dałkowska ps. Aza
2. Jadwiga Szczepańska
3. Marianna Stefaniak z d. Nowak
4. Bronisława Olejnik z d. Białek
5. Zofia Gromisz z d. Zielińska ciocia Helena Dałkowska (siostra Zofii Zielińskiej) żyje
6. Henryka (Anna) Szychowska – Tuka
7. Alfreda Budzałek z Łodzi + Maria Nowak (Stefaniak)

Szkoleniem członkiń zajmował się ukrywający się w Lipcach lekarz żydowskiego pochodzenia z Łodzi Jakub Hajman a także Zofia Kwaśniewska. Szkolenie sanitariuszek odbywało się w domu rodziny Dałkowskich (ul. Wiatraczna – babcia Barbary Panak), gdzie mieszkała Zofia Kwaśniewska.

Jakub Hejman ukrywał się u Zielińskich na [...], potem u Kuczkowskiego

Aurelia Zielińska od Luty 1944 – członkini Ludowego Związku Kobiet, potem Zielonego Krzyża

Przeszła szkolenie sanitarne I i II stopnia oraz robiła emblematy i opaski, opatrunki, bandażę dla żołnierzy BCh

Sierpień - wrzesień 1944 – opieka nad partyzantem Tadeuszem Jaworskim z BCh, ukrywanym u Dałkowskich

Ludowy Związek Kobiet

Spółem w lipcach zakupiła apteczkę, [...] wykonał Szychowski z BCh, spółdzielnia zakupiła 200 m gazy, z której sanitariuszki w tym Aurelia Zielińska robiły gazy na opatrunki.

Sanitariuszki były też łączniczkami BCh.

Aurelia Zielińska przechowywała prasę i broń oraz prowadziła obserwację terenu

wspomnienia Stefana Kurciowa - la ego szefa gospodarstwa
finansowego BCH

8. ^{stare} Sprawy sanitarnego oddziału.

Ludowy Związek Kobiet przekazał kilka sprzętów młodych rodziców i zorganizował Zielony Kryzys. Organizatorem Zielonego Kryzysu była kol. p. Sofia Krasnowska z Lipca przewodniczącą powiatowa LSK. Do Zielonego Kryzysu należały Aurelia Dątkowska, Sofia Zielinska, Alfreda Budziatek, Anna Sychowska (obecny lekarz internista), Karolina Sychowska i Bronisława Białek. Przewodniczącą ^(pomocniczą) grupy Zielonego Kryzysu była Karolina Sychowska. Do kolekcji zajmowała się p. Sofia Krasnowska i Karolina Sychowska. Spółdzielnia Spożywców "Społem" w Lipcu zakupiła pewną ilość (wielkość) apteczki wyposażoną w najpotrzebniejszy sprzęt medyczny i najpotrzebniejsze leki i opatrunki. Pomocny sprzęt jak Tupyki na różnych wymiarach i kouchetka na wypadek zawału kończymy wykonali Orestas Sychowski, żołnierz BCh. Brak było ^{wspomocny} opatrunków sterylizowanych i jako wyposażenie dla żołnierzy oddziału partyzanckiego, potrzebnych ~~jak~~ do udzielenia pierwszej pomocy na wypadek ~~rozstania~~ powstania rann.

Dziwosta z Zielonego Kryzysu przygotowały takie opatrunki sposobem gospodarowym. Spółdzielnia w Lipcu zakupiła i przekazała oddziałowi 200 m. b. gazy ^(bandaż) z której wykonano opatrunki sterylizowane, wysterylizowano papier pergaminowy i wszelkie rękawice opatrunkowe. Oddział nie posiadał lekarza, gdy nastąpiła konieczność pomocy lekarskiej racemu "Urbauowi" Tadeuszowi Jaworskiemu udzielił jej swoje lekarstwo sibiurwicki Fr. Krawczyk wyjeżdżając do miejsca ukrycia ~~stano~~ racemu na przedmieściach Skiermiewie.

II Materiały uzupełniające relację

- Stefaniak Marianna (z d. Nowak) - notka biograficzna umieszczona na tablicy w lipcach Reynontowskich, [b.d.], druki, foto, kopia, k. l. s. 1

u/1

STEFANIAK MARIANNA (z d.

Nowak), c. Jana i Teofili, ur. 25 VIII 1925 we wsi Lipce, pow. skierniewicki; pochodzenie chłopskie, wyksz. podst.; podczas okupacji członkini BCh, sanitariuszka ZK plac. Lipce, obw. Skierniewice; pod kierownictwem Zofii Kwaśniewskiej; po wojnie ukończyła gimnazjum spółdzielcze w Łodzi; należała do ZMW „Wici” (1946–1948), nast. do ZHP; członkini i honorowa przew. KGW, występowała w wiejskim zespole teatralnym w rodzinnej wsi; odzn. KBCh, ZKZ, Odznaką „Order Serca Matkom”. [31; 338]

wie (ma
członek
dant B
ków Tr
ficzneg
z 1989
danten
ski; po
źródła
dział p
wa K
łem w
tą zw
Borov
zwole
PSL
SL, a
instru
rown
ZSL

STEFANIAK TADEUSZ

Ludowy Związek Kobiet

Stefan Kuczkowski wspominał: Ludowy Związek Kobiet przeszkolił kilka swych młodych członkiń i zorganizował Zielony Krzyż. Organizatorem Zielonego Krzyża w Lipcach była Zofia Kwaśniewska, powiatowa przewodnicząca Ludowego Związku Kobiet. Do Zielonego Krzyża należały: Aurelia Zielińska z d. Dałkowska, Jadwiga Szczepańska, Zofia Gromisz, z d. Zielińska, Alfreda Smolaga z d. Budzałek, Helena Dałkowska z d. Zielińska, Marianna Stefaniak z d. Nowak, Bronisława Olejnik z d. Białek, Henryka Szychowska-Tuka. Przełożoną grupy była Kazimiera Gabryszewska z d. Szychowska. Szkoleniem zajmowali się lekarz Jakub Hajman i Zofia Kwaśniewska. Wyposażenie grupy z najpotrzebniejszym sprzętem medycznym oraz łupki wykonane przez Czesława Szychowskiego, żołnierza BCCh. Szkolenie młodych sanitariuszek odbywało się w domu rodziny Dałkowskich, gdzie mieszkała ich przewodnicząca – nauczycielka Zofia Kwaśniewska.

Bataliony Chłopskie w pow. skierniewickim zostały zorganizowane w 8 gminach, na 10 istniejących, i liczyły ok. 500 żołnierzy. Przeprowadzono blisko 50 różnych akcji w których zginęło 25 osób.

Nowak Marianna

